

Jeremaia

Isrel ämawebetä Anutu täño man nämo buraminayäñ täño uwä iwantä päbä api yämagut yäpmäñ kuneñ

Jeremaia 1:4-10

Ekänitä Jeremaia profet epän täkta iwoyänjuk

⁴ Yawe täño mantä jukunaken ñode äpmonjuk;

⁵ *Gäk meñka koki gänañ nämo gepmañpa ahäjiri nadäñ gaminjuk. Ba meñka koki gänañ naniktä kwawak nämo ahäjiri gäk iwoyänpäñ näkño mena jinom yäpmänpäñ äma äbori äbori uken yänahäkta gepmañkut.

⁶ *Yawetä ude näweränä iwetkut; Ekäni Yawe ärowani, ude nämo! Näk äma gubanigän yäk. Upäñ gäkño man jide tänpäñ api yänahäwet. Mena bäräpi.

⁷ Näkä Yawe ude iwetkuro upänkañ ñode näwetkuk; Näk gubanigän yän nämo yäwen. Nämo, äma äbot u ba u gäwetpewa kwayän täyanken u kuñkañ man gäwerayän täyat ugänpäñ api yänahänpäñ yäweren.

⁸ *Nadätan? Yawe näkä ñode yänkehärom täyat; Näkä gäkkät itkañ watä säkgämän api it gamero unita ämawebe unita nämo umuntäwen.

⁹ *Ude näwetkañ Yawetä keru jinomnaken

* **1:5:** Sam 71:5-6; Rom 8:29; Gal 1:15-16 * **1:6:** Kis 6:12 * **1:8:** Mat 10:26; Luk 12:4; 2Ti 4:18 * **1:9:** Ais 49:2; Mat 10:19; Luk 2:15, 12:12

penpän näwetkuk; Eruk, näknaken man mekaken peyat.

¹⁰ U ka! Apiño näk äma äbori äbori ba unitäño intäjukun ämaniye intäjukun it yämikta kehäromi gamitat. Kehäromi unitä äma äbot ätu api täñpi waneñ. Täñ äbot ätu kehäromi uterak yäpi täganjirä kehäromigän api itneñ.

7

Jeremaia 7:1-15

Anutu täño yotta jukuman

¹ Yaweken nanik man ñode Jeremaia jukuniken äpmonkuk;

² Gäk päñku Yawe täño yot yämaken itkañ man ñode yänahänpän kañ yäwet; Juda ämawebe Yawe iniñ oretta ño äbäk täkañ in Yawe täño man ño nadäwut.

³ Yawe Kehäromi mähem, Isrel täño Anututä ñode yäyak; In irit kuñat-kuñat ba täktäkjin yäpmän äyänutpewä tägawän. Ude tänayän täño uyaku kome ñoken pen itneñta api nadän tamet.

⁴ * In jop manman ñode yänpän uterak nämo yäpmän wädäneñ; Säkgämän itkamän! Ñowä Yawe täño kudupi yot, ñowä Yawe täño kudupi yot, ñowä Yawe täño kudupi yot!

⁵ Ude nämo! Inä bureni-inik irit ba täktäkjin yäpmän äyänutpewä tägawänpän äbotkayekät kudän siwonigän kowata kowata täñpeñ kuñatneñ.

⁶ Ba äma ban nanik inkät irani, ironji kodänani, webe kajat, udewani ärowani nämo täñ yämineñ, ba äma momini nämo, kumän-kumän nämo däpneñ, ba

* **7:4:** 7:8,10,11; Luk 3:8

anutu jopi bänepjin tänpäwak täkaŋ u nämo nadäŋ yämineŋ.

⁷ Ude tänayän täŋo uyaku kome orajiyetä tärek-täreki nämo itta bian yäniŋ kireŋkuro ŋo in pen it yäpmäŋ kukta api nadäŋ tamet.

⁸ Upäŋkaŋ nadäkaŋ? In man bureni nämo, jop manman pähap terak yäpmäŋ wädäk täkaŋ. Jide? Ude täŋkaŋä bureni kaŋ-ahäk täkaŋ? Nämo!

⁹ Inä kubota täk täkaŋ, äma kumäŋ-kumäŋ däpmäk täkaŋ, kubokäret kädet iwät täkaŋ, ba jop manman terak wohutpäŋ yäŋkehäromtak man yäk täkaŋ. Täŋpäŋ anutu jopi Balta gupe kábäŋi nikek ijiŋ imik täkaŋ, ba anutu jopi ätu bian nämo yäpmäŋ kuŋarani u iwät täkaŋ.

¹⁰ Eruk jide? Kudän waki näkä taräki nadäk täyat u täŋkaŋ näkä yotken wäpna itakken ŋo äbäŋpäŋ iŋamnaken itpäŋ ŋode yäk täkaŋ uwä täga ba? Yot ŋonitä äyuŋ täŋ nimiŋirän iŋamkaken säkgämän itkamäŋ!

¹¹ * Jide? Yot ŋo gänaŋ näkŋo man pätak u intä nadäŋirä kubo äma ätu täŋo kábop irit bägup ude äworetak ba? Nämo, Yawe näkä tabäŋpäŋ-nadäk täŋ yäpmäŋ äbut!

¹² * Eruk, Silo komeken imaka täŋkuro u kuŋkaŋ kaŋ kawut. Yotpärare unitä jukun naniŋ oretta wäpna peŋkuro upäŋkaŋ Isrel ämawebenaye täŋo waki unita yäŋpäŋ kome u täŋpa waŋkuŋ. Unita juku piwut!

¹³ Inä wakiwaki u pen täŋ irirä Yawe näkä jukuman wari wari täwet yäpmäŋ äburo upäŋkaŋ nämo

* **7:11:** Mat 21:13; Mak 11:17; Luk 19:46 * **7:12:** Jos 18:1; Sam 78:60; Jer 26:6

nadäŋ naminŋkuŋ. Näk inken gera yänkuro upänkaŋ naninŋ yähta bitnänŋkuŋ.

¹⁴ Unita Silo yotpärareken tänpäwak täŋkuro, yot näkŋo wäpna nitek ŋo udegän api täŋpet. Bureni, kudupi yot näkä äbekjiye orajiye ba inta tamani unita nadänirä ärowani täk täkaŋ u, Silo yotpärareken täŋkuro udegän api täŋpet.

¹⁵ Näkä inamnaken nanik api däpmänpän täwat kirewet, Efraim äbot notjiye kudup täŋ yäminŋkuro udegän.

11

Jeremaia 11:18-20

Jeremaia kumäŋ-kumäŋ utta man topuŋ

¹⁸ Ämatä näk tänpäwakta man yänpän-nadäk täŋkuŋo unitäŋo biŋam Yawetä näwet ahänjirän nadänkut.

¹⁹ Bureni, näk tom bätaki udewani, ämatä däpnayän yän-yäkŋat yäpmän kuk täkaŋ ude. Näk nutta yänpän-nadäk täkaŋ yän nämo yabänpän-nadänkut. Uwä ŋode yänkuŋ; Eruk päya mujipi nitek kaŋ madäna! yäk. Madänpena paotinik täjirän ämatä unita kaŋ guŋ tawut!

²⁰ Näka ude yänkuŋo upänkaŋ Yawe kehäromi mähe mi, gäk ämawebe täŋo bänepi nadäk-nadäki bok tänpän-yabänkaŋ kudän siwoŋi terak yäpmän danik täyan. Unita bäräpi ŋo gäk ketka terak peŋira kok-wawakka äma uterak pewi äronjirä kaŋ yabäwa.

15

Jeremaia 15:15-21

Yawetä Jeremaia bänepi täjkehärom takta man iwetkuk

¹⁵ *Täjpäkaŋ Jeremaia näkä Yawe ŋode iwetkuk;

Yawe, gäk näkŋo bäräpina nadätan unita nadäŋ namiŋpäŋ täŋkentäŋ namisi. Täŋkaŋ äma näk täjpäwak täŋ itkaŋ ŋonita kowata komi yämisi. Yabäŋ äwaräkuk täŋiri näk kumäŋ-kumäŋ nämo nutneŋ. Nadätan? Näk gäkŋo epän täŋira iwan u täŋ namik täkaŋ.

¹⁶ *Kadäni kadäni man näwet täŋkuno u yäp mäŋpäŋ iyap taŋkut, ämatä ketem yäp mäŋpäŋ nak täkaŋ ude. Täŋira manka unitä bänep oretoret taŋi pewän ahäŋ namiŋkuk. U imata, näk Yawe Anutu kehäromi mähemi gäkŋata biŋam itat unita.

¹⁷ Näk äma käbeyä täŋkaŋ man jopi-jopi yäŋkaŋ yäŋpäŋ-mägayäk täŋtäŋ kuk täkaŋ udewanikäŋ itpäŋ oretoret nämo täk täyat. Nämo, gäk man näwet täyan unita juku piŋpäŋ äma waki täŋpanita kokwawak taŋi nadäŋkaŋ näkŋa pärik it täyat.

¹⁸ Upäŋkaŋ komi imata wari wari nadäŋ itat? Komi nadätat uwä paräm bänepnaken tokŋetak u mebäri imata u bäräŋeŋ nämo tägak täyak? Gäk ume äpä kum täŋpani ude täŋnäŋjaren, ume säkgämän näŋpa yäkŋat päŋku ume kawuk täwanipäŋ käwa waneŋo ude?

¹⁹ Ude yäŋira Yawetä kowata ŋode näwetkuk; Gäk näkken äneŋi äbäŋiri gämagutpäŋ gepmaŋpa piä watä ämana ude äneŋi täga api iren. Täŋkaŋ man jopjop yäkyäk kädet u peŋpäŋ man täga mebäri nitek ugänpäŋ yäŋahäwayäŋ täyan uwä

* **15:15:** Mat 5:11-12, 10:22, 19:29; Rom 12:19; 2Ti 4:14; 1Pi 4:14-16

* **15:16:** Sam 19:10, 119:72, 97, 103

näkŋo mena jinom yäpmänpäŋ bumik api iren. Ude täŋiri ämawebe gabänkaŋ api gäwarän täneŋ, gäkä ämawebe nämo api yäwarän täwen.

²⁰ Ude täŋiri gäk näkŋa täŋpewa ämawebe u inamiken yewa kehäromi, ainpäŋ täŋpani ude api iren. Näkŋa watä säkgämän it gamiŋira ämawebe u iwan täŋ gamiŋpäŋ täga nämo api yäpmän äpneŋ.

²¹ Nämo, näkä äma waki täŋpani, butewaki bänep nadäk-nadäki-kät nämo kuŋat täkaŋ unitäŋo keriken nanik wädäŋ tädotpäŋ api gepmanpet. Yawe näkä ude yänkehärom täyat.

17

Jeremaia 17:5-8

Man wakikät man täga

⁵* Yawetä ŋode yäyak;

Äma ŋodewani uwä wakita biŋam; Äma Yawe näk mäde ut namiŋpäŋ noriyeta nadäŋ yämikinik täŋpäŋ uterak tubeŋ kuk täkaŋ, ba äma täŋo kehäromita nadäŋirä ärowani täk täkaŋ.

⁶ Äma uwä päya kome waki, gakŋini nämoken gämäneŋ ärok täkaŋ udewani. Uwä imaka täga ahänayäŋ täkaŋ uwä nämo api yabäneŋ. Nämo, uwä kome kawukiinik, ämatä itpäŋ-nadäk nämo täŋpaniken jäwärigän api itneŋ.

⁷* Upänkaŋ ämawebe Yawe näk nadäŋ namikinik täŋpäŋ näkä terak tubeŋ kuk täkaŋ uwä säkgämän itkaŋ.

* **17:5:** Sam 62:9, 118:8; Hib 3:12 * **17:7:** Sam 25:2, 34:8, 146:5; Ais 50:7; Rom 10:11; 1Pi 2:6

8 * Äma udewani uwä päya ume pomi terak piwani ude. Unitäño jäwäri pewä yäpmäj ume gänañ äpmok täkañ unita edap dapuri tañi ijiweko upänkañ nämo umuntäneñ.

Nämo, uwä kubirigän pen ärok täkañ. Tänpäkañ iwän kadäni käronji nämo taweko upänkañ nadäwätäk nämo täk täkañ. Nämo, unitäño bureni uwä pen yäpurärätpäj pat täkañ.

20

Jeremaia 20:7-13

Jeremaia tä Anutu bänep nadäj bäräpi yänahänpäj iwetkuk

7 O Yawe, gäkä yänäkñatpewi gäkño man u nadänpäj piä ämaka ude itkut. Kehäromika uwä näkño kehäromi irepmitak unita gäkño piä man naminkuno u täga nämo irepmitkut. Täñkuropäj apiño ämawebe yänärok näwetpäj kepma kepma yänpäj-nabäj mägayäk bumta täñ itkañ.

8 Man kwini kubä nämo yänahäk täyat. Kadäni kadäni gäkño meka jinom yäpmänpäj tänpäwak ba komi ahäкта mangänpäj yänahäk täyat. O Yawe, gäkño manbiñam ude yänahäk täyat unita ämawebetä u nadänkañ mäyäk naminjpäñ kadäni kadäni naninj täwet täkañ.

9 * Tänpäkañ gäkño man yänahäkta bitnänpäj mäde ut gamikta nadäk täyatken gäkño manbiñamta nadäk täyat unitäwä bänepna kujatnaken kädäp mebettä-yäj ijin yäpmäj kuk täyak. Täñjirän

* **17:8:** Sam 1:3, 92:12 * **20:9:** Luk 9:62; Apos 4:20, 17:16; 1Ko 9:16-17; 2Ko 5:13-15

manbiŋam u kábop penŋpäŋ täga nämo yänjahähta pipiri pähap täk täyat upänkaŋ täga nämo.

¹⁰ Tänpäkaŋ äma mäyaptä jiap terak ŋode yänjirä nadäk täyat; Jeremaia uwä umun mangän wari yäk täyak. Unita apiŋogän manken tena! Ude yänjirä notnaye bok kuŋaranitä imaka, wakitä näkä terak ahänŋpäŋ tänpäwakta dapun täŋ itkaŋ ŋode yäk täkaŋ; Täga käwep täŋikŋatpena manŋpäŋ man yäk täyak unita kowata komi kaŋ imina.

¹¹ * Ude yäk täkaŋ upänkaŋ Yawe, gäk täŋkentän namikta komi äma kehäromigämän ude wani it namitan. Unita äma komi namik täkaŋ uwä näk tänpäwakta api tänpä waneŋ. Tänpä wawäpäŋ mäyäk yäpnayän täŋo uwä ämatä täga nämo api guŋ täneŋ. U pen yänŋpäŋ-nadäk api täk täneŋ.

¹² Unita Yawe kehäromi mähe mi, gäk ketka terak bänep nadän bäräpna ŋo peyat. Gäk äma siwoŋi täŋo bänep nadäk-nadäki kaŋpäŋ nadänŋpäŋ yäpmän danik täŋpani unita ämawebe waki uken tänpäwakta pewi ahän yämiŋjirän kaŋ kaŋpäŋ nadäwa.

¹³ Yäke! Yaweta oretoret kap teŋ imiŋpäŋ wäpi biŋam punin pena. U imata, äma jäwäri äma waki täŋo keriken nanik wädän tädotpäŋ yepmak täyak unita.

23

Jeremaia 23:1-6

Intäjukun äma täga kubä api ahäwek

¹ * Yawetä ŋode yäyak; Wa! Juda äbotken nanik yawak ämawebenayeta watä irani uwä api waŋ

* **20:11:** 2Ti 4:17 * **23:1:** Mat 23:13-15, 15:14; Luk 11:46; Jon 10:10; 1Ti 6:5; 2Pi 2:1

moreneŋ! Watä äma uwä ämawebenaye dämpänpän yäwat kireŋpewä ämetpeŋ kuŋtäŋpä kuk täkaŋ unita.

² Unita Isrel täŋo Anutu Yawe unitä yawakiye täŋo watä ämata ŋode yäyak; Yawe näkä bureni ŋode yänahänpän täwetat; Inä yawaknayeta watä säkgämän nämo itkaŋ täŋgaŋa-gaŋa täŋirä eruk ämet täŋpä kuŋkuŋo unita waki ude täŋkuŋo unita näkä kowata komi piä api tamet.

³ Ude täŋkuŋopän yawaknaye komeni komeni täŋpewa kuŋtäŋpä kuŋpän kumän moreŋkuŋo kokoki ittän kukaŋ u näkŋa äneŋi yämagut päbä ini yewaken äbot kubägän api yepmaŋpet. Ude täŋpakaŋ yeriniye ahän bumbum api täneŋ.

⁴ * Ude täŋirä watä äma yabän ahänpän yepmaŋpa watäni säkgämän it yämiŋirä umunkät nämo kuŋarirä uken nanik kubätä jop nämo api paorek. Yawe näkä ude yänkehärom täyat.

⁵ Täŋpakaŋ Yawe näkä äneŋi ŋode yäkgän täŋpa; Äma siwoŋi kubä Devittä äbotken nanik iwoyänpän tewa kwawak ahäwekta kadäni kubä iwoyänkuro itak. Äma unitä intäjukun äma ude itkaŋ nadäk kädet siwoŋi täga terak ämawebe api yämagurek.

⁶ * Täŋpakaŋ unitäŋo kadäniken Juda äbottä säkgämän irirä Isrel ämawebe bänep kwini terak api itneŋ. Täŋkaŋ unitäŋo wäpi ŋode api yäwetneŋ; Yawe siwoŋi irit kuŋat-kuŋat täŋo mähemnin bureni-inik.

Jeremaia 23:23-29

Man jopi ba Anutu täŋo man bureni unita man

* 23:4: Sam 78:72; Apos 20:28-29; 1Pi 5:1-4; Jon 10:27-30 * 23:6: Jer 33:14-16

23 Yawe näkä ñode yäyat; Jide? Näk Anutu tuängän irani yäj nadäkañ? Nämö, näk banken imaka, it täyat. Näk uken-uken kudup it täyat.

24 * Täñpäñ äma kubätä kome kubäken käbop ireko uwä näk täga nämö kañ-ahäwek yäj nadäkañ? Ude nämö, näk kunum kenta kome käwuri käwuriken kudup it morek täyat.

25 Nadäkañ? Profet näk wäpna terak u ba u api ahäwek yäj yäk täkañ upäñkañ jop man yäk täkañ. U dāpmonken kañkumäj yäj yäk täkañ. Upäñkañ nämö, näk jop man yäk täkañ u nadäk täyat.

26 Profet u man jop man iniken nadäkken nanik yäpmanpäñ yāñahāñirä näkño ämawebenaye jop yāj-yākñat täkañ u jidegän api penēñ?

27 Uwä imaka dāpmonken kañpäñ näwetgäwet täñpäñ ämawebenayeken yāñahāñpäñ ñode nadäk täkañ; Ude täñitna ämawebetä Anutu mäde kañ ut imut, äbekiye oraniyetä mäde ut iminpäñ anutu jopi Bal u iniñ oret täñkuño udegän yāj nadäk täkañ.

28 * Unita profet kubätä imaka dāpmonken käweko uwä ñode yāñahäwek; U dāpmonkengän kat, u bureni nämö käwep yāj yāñaji. Täñ profet kubä näkño man bureni mena jinomken nanik yäpeko uwä näkño man u nadäk kubäkät nämö awähutpäñ bureniğän yāñahäwek. Unita jide nadäkañ? Rais gupi pidāmi u nañpä tægawek, ba rais bureni nañpä tægawek?

29 * Yawe näkä ñode täwera nadäwut; Näkño man bureni uwä kädäp mebet bumik, ba noñ-gemäntä

* 23:24: Stt 16:13; Sam 139:7-16 * 23:28: 1Ko 3:12-13, 4:2; 2Ko 2:17; Hib 4:12 * 23:29: Luk 24:32; Apos 2:37; 2Ko 2:16, 10:4-5

mobä dämpänj kokoyäk täkaŋj ude bumik yäk.

24

Jeremaia 24:1-10

Wama waki ba täga unitäŋo man wärani

¹ * Tänpäkaŋ Babilon nanik täŋo intäjukun äma Nebukatnesatä Juda ämawebe iwan täŋj yämiŋpäŋ Jerusalem nanikpäŋj yänj-yäkŋat yäpmänj Babilon kuŋkuk.

U Jehoiakim täŋo nanaki wäpi Jekonaia, Juda nanik täŋo intäjukun äma ukät Juda nanik täŋo äma ekäni ekäni ba äma keritä imaka imaka täkta mebäri nadäwani u kudup Babilon komeken yänj-yäkŋat yäpmänj kuŋkuk. Eruk u punin terak Yawetä Jeremaia näk dämpmonken ŋode näwoŋärenjuk; Wama mujip yäk yarä Yawe täŋo kudupi yot yämaken irirän yabänkut.

² Yäk kubäwä wama mujipi täga. Täŋj yäk kubäwä mujipi waki, ämatä täga nänäŋi nämo.

³ Yawetä ude näwoŋärenpäŋj eruk näwet yabänjuk; Jeremaia, imatäkenpäŋj käyan? Ude näweränä ŋode iwetkut; Wama mujipipäŋj yabätat yäk. Mujipi täga uwä tägagämän. Täŋj waki uwä wakiinik, ämatä täga nänäŋi nämo.

⁴ Ude iwerawä Yawetä näwetkuk;

⁵ Yawe, Isrel täŋo Anutu näkä ŋode yäyat; Wama mujip täga ude wani ätuwä Juda nanik ätu yawat kirenpewa Babilon kuŋkuŋo unita nadäwa täga täkaŋj.

⁶ Ämawebe unita watä säkgämän it yämiŋpäŋj äneŋi yämagut yäpmänj kome ŋoken api äbet. Ude

* **24:1:** 2Kin 24:12-16; 2Sto 36:10

tänkaŋ nämo api täŋpa waneŋ. Nämo, näk api täŋkentäŋ yämet. Yabäŋ yäwarira ini ugän säkgämän api itneŋ. Äneŋi nämo api yäwat kirewet.

⁷* Täŋkaŋ bänepitä näk äneŋi nepmäŋitpäŋ unita näka Yawe, Anutu bureni yäŋ nadäkta bänep nadäk-nadäki kodaki api kireŋ yämet. Ude täŋjira uwä näkŋo ämawebe ude irirä näkä unitäŋo Anu-tuni api it yämet.

⁸Täŋpäkaŋ wama mujipi waki, ämatä täga nänäŋi nämo udewani ureŋ täŋpä kuk täkaŋ udegän näkä Juda täŋo intäjukun äma Sedekaia ukät täŋkentäkiye ba Jerusalem nanik ini komeni kujatken pen it täkaŋ unita udegän api täŋ yämet yäk. Äma u Isip komeken itkaŋ ba komeniken ŋo itkaŋ u kudup waki pentagän api täŋ yämet.

⁹Ude täŋ yämiŋpäŋ yäwat kireŋpewa komeni komeni kuŋtäŋpä kunayäŋ täkaŋken ämawebetä unitäŋo biŋam nadäŋpäŋ unita nadäwä taräkiinik täŋpäpäŋ sära yäwetpäŋ api yäniŋ wärätneŋ.

¹⁰Täŋkaŋ yäŋpewa nakta jop itpäŋ kumäŋit, käyäm wakitä täŋpän wawäpäŋ kumäŋirä iwantä päbä däpmäkgän api täneŋ. Ude täŋ yäpmäŋ kuŋ irira ämawebe äbot uwä kome äbekiye oraniye ba inita yäniŋ kirewani uken kudup api paot moreneŋ.

26

Jeremaia 26:1-16

Jeremaia kumäŋ-kumäŋ utta yäŋkuŋ

1-2 * Jehoiakim, Josaia täŋo nanakitä Juda täŋo

* **24:7:** 31:33-34; Lo 30:2-4; Rom 6:17; Hib 8:10

* **26:1-2:** 2Kin

23:36-24:6; 2Sto 36:5-7

intäjukun äma ude yäput peñpäj api irirän kadäni uken Yawetä Jeremaia ñode iwetkuk; Yawe näkä ñode peñ gäwetat; Gäk kumañ päjku kudupi yot täño käbeyä bägupken itkañ Juda täño yotpärare uken-uken naniktä naniñoret käbeyäta u äbäk täkañ u man yäwetta peñ gäwetkuro u kudup yäñahäñpäj kañ yäwet. Man u kubä käbop nämo pewen.

³ Man u kudup yäñahäñiri ämawebe u nadäñpäj iyap tañpäj bänep äyänutpäj täktäki waki u peñ moreneñ käwep. Ude bureni tänayäj täño täñpawä peñawäkita yäñpäj täñpawak täñ yämikta man bian yäñkuro u peñpäj bureni nämo api täñpet.

⁴ Eruk, Yawetä ämawebe man ñode kañ yäwet yäñ näwetkuk; Yawe näkä in ñode peñ täwetat; In näkño man u nadäñpäj бага jukuman nitek tamiñkuro u kañ iwarän täwut.

⁵ Täñkañ profet piä ämanaye, wari wari yäniñ kireñpewa ärenpäj man yäñahäk täkañ upäñkañ in unitäño man u nämo nadäñpäj iwatkuñ. Täñ apiñowä mani nadäñ imiñpäj kañ buramiwut.

⁶* Ude nämo tänayäj täño uwä kudupi yot ño api täñpa waneñ, bian Silo komeken naniñ oretoret käbeyä bägup täñpa wañkuño ude. Ude täñjira äma äbori äboritä man waki yänayäj nadäñpäj kome ñonitäño wäpi api yäneñ.

⁷ Eruk Jeremaia tä Yawe täño yot gänañ man u yäñahäñirän bämop äma, ba profet ätukät ämawebe kuduptagäntä nadäñkuñ.

⁸ Täñkañ man kudup Yawetä u yäñahäkta iwetkuko udegän yäñahäj morewänä bämop äma,

* 26:6: Jos 18:1; Sam 78:60; Jer 7:12-14

profet ba ämawebe kudup akuŋ kirenþän injtþän yänkuŋ; Gäk apiŋo kumäkinik tänpayän! yäk.

⁹ Gäk Yawe täno wäpi terak imata yot no Silotä waŋkuko udegän api wawek yän yäk täyan? Ba imata yotþärare no waŋþän ämawebe kuduptagän api paotneŋ yän yänahäk täyan? Ude yänþän Yawe täno yot gänaŋ u Jeremaia it gwäjnkuŋ.

¹⁰ Eruk Juda nanik täno äma ekäni ekänitä biŋam nadänþän intäjukun äma täno yot gänaŋ naniktä äþänþän þänku Yawe täno yot gänaŋ äronþän yot unitäno yäma kubä wäpi Yäma Kodaki uken käbeyä täkta maŋitþän itkuŋ.

¹¹ Maŋit irirä bämop äma ba profettä äma ekäni ekäni ukät ämawebe kuduptagän itkuŋo u node yäwetkuŋ; Äma no yotþärare no wakta yänahänjirän nadäk täkaŋ. Unita kumäkta biŋam tänpän! yäk.

¹² Ude yäwäwä Jeremaiatä ämawebe kuduptagän node yäwetkuk; Yawe ini yot ba yotþärare nonitäno man yänahänjira intä nadäkta peŋ näwet-pewän äbut.

¹³ Unita noðetä irit ba täktäkjin yäpä-tägawäþän Yawe Anutuŋin täno man buramiŋþän kuŋarut. Ude tänayän täno uyaku Yawetä kokwawaki peŋþän tänpäwak ahän tamikta yänkuko u nämo api pewän ahäwek.

¹⁴ Täŋ nähä ketjin terak itat. Unita imaka u ba u täŋ namikta nadäwä siwoŋi tänpäwä udegän kaŋ täŋ namut.

¹⁵ Upänkaŋ nadäkinik node täŋput; Näk kumän-kumän nutnayän täno uwä äma momina nämo näkno nägättä in ba yotþärare no ken ba ämawebe uken it täkaŋ u terak api ärowek. U imata, Yawetä

ini man päke ʒo yäjahänpäŋ täwerira intä nadäka nepmanpäŋ yäpmäŋ äbut.

¹⁶ Jeremaia man ude yäwänä äma ekäni ekäni ukät ämawebe kuduptä bämop ämakät profet ʒode yäwetkuŋ; Äma ʒo kumäkta biŋam tänaŋi nämo! Uwä Yawe Anutunin täŋo wäpi terak man u niwet yäpmäŋ äbatak yäk.

28

Jeremaia 28:1-9

Jeremaiatä profet jopi Hanania jukuman iwetkuk

¹ * Juda täŋo intäjukun äma Sedekaia u obaŋ 4 komepak 5 ude intäjukun äma piä wäp yäpmänpäŋ irirän, eruk obaŋ u gänaŋ profet kubä Gibeon yotpärareken nanik wäpi Hanania, Asu täŋo nanaki unitä man kubä näwetkuk. Näk kudupi yot gänaŋ, bämop äma ba ämawebe inamiken irira ʒode näwetkuk;

² Yawe kehäromi mähemi, Isrel täŋo Anutu u ʒode yänkuk; Babilon täŋo intäjukun äma unitäŋo kehäromini uwä yäpmäŋ äpäkinik täŋkuro unita komi piäjin u api tärewek.

³ Obaŋ yarä nämo täreŋirän kudupi yot täŋo tuŋum säkgämän Babilon täŋo intäjukun äma wäpi Nebukatnesatä kubo tänpäŋ komeniken yäpmäŋ kuŋkuko u äneŋi api yäpmäŋ äbet.

⁴ Juda täŋo intäjukun äma wäpi Jekonaia, Jehoiakim täŋo nanaki ukät Juda ämawebe kudup-tagän iwantä Babilon kome yäpmäŋ kuŋkuŋo u

* 28:1: 2Kin 24:18-20; 2Sto 36:11-13

imaka, yän-yäkñat yäpmän api äbet. Bureni, Babilon täño intäjukun äma unitäño kehäromi yäpmän äpäkinik api täñpet. Yawe näkä ude yänkehärom täyat.

⁵ Eruk, Hananiatä man ude yänjirän nadänpän profet Jeremaiatä Yawe täño yot gänañ bämop äma ba ämawebe kudup itkuño u inamiken ñode yänkuk;

⁶ Tägämän yäyan yäk. Yawetä yäyan udegän kañ pewän ahäwut. Kudupi yot täño tuñum, ba ämawebe Babilon naniktä yän-yäkñat yäpmän komeniken kuñkuño u äneñi kañ yäpmän äbän yän nadätat.

⁷ Upänkañ apiño gäkña ba ämawebe kudup näkä man kubä yäwayän täyat ño juku penpän nadäkot!

⁸ Näk ba in nämo iritna profet bian itkuñonitä it yäpmän äbäkañ u profet man ñode yänkuñ; Ämik, tagwän irit ba käyäm wakiinik unitä ahänkañ ämawebe komeni komeni ba äbot kehäromi nitek mäyap api tänpän waneñ yän yänkuñ.

⁹ Täñ profet kubätä säkgämän irit täño profet man yäweko uwä imaka unita yäweko u bureni ahänjirän uyaku ñode täga yäne; U profet bureni, Yawetä pewän äbani. Nämo tänpäwä, nämo!

31

Jeremaia 31:7-13, 31-34

Anututä ämawebeniye api täñkentän yämek

⁷ Yawetä ñode yäyak;

Isrel äbotta yänpän oretoret kap tek täkot. Anutu inamiken Isrel äbot uwä äma äbori äbori päke u yärepmitak.

Unita gera terak naniņ oretpāņ ņode yāk tākot; O Yawe, Isrel ämawebe kokoki yarägäntä mäde nämo ut gamiņkuņo u täņkentāņ yāmi yāņ yāk tākot.

⁸ Bureni, Anutu näkä ämawebenaye kome unude kāda iwantä yāpmāņ kuņkuņo uken nanik ba komeni komeni kuņtāņpä kuņkuņo uken nanik äneņi api yāņ-yākņat yāpmāņ äbet.

U kuduptagān, äma äbot pähap api yāmaguret. Äma dapuri tumbani, kwäyähäneņ täņpani, webe koki nitek ba nanak bäyanayāņ täņubik tākaņ u imaka api yāmaguret.

⁹ Ämawebe uwä oretoret täņpāņ konām kottāņ api ämneņ. Ba näkken yāņapik man yāņtāņ api ämneņ.

Bureni, näk Isrel ämawebe täņo nani ude irira uwä nanakna tuāna ude irirä näk kädet bähätgān ume säkgāmān dubiniken yāņ-yākņat yāpmāņ äbāņira jibi kubä nämo api yāpneņ.

Anutu täņo ämawebetä säkgāmān api itneņ

¹⁰ Äma äbori äbori in juku säkgāmān peņkaņ Yawe täņo man täwerayāņ täyat ņo ket nadāwut. Nadāņpāņ udegān yāņahāņirä ämawebe gwägu pähap udude kāda itkaņ u imaka, nadāwut.

Isrel ämawebenaye yāwat kireņpewa uken-uken kuņtāņpä kuņkuņo uwä äneņi yāņ-yākņat yāpmāņ äbä äbot kubägān yepmaņpāņ watä säkgāmān api it yāmet, sipsip watä ämatä täk tākaņ ude.

- 11 Bureni, Yawe näkä Jekop täŋo äboriye iwan kehäromi keriken itkaŋ u epän taŋi täŋpän näkŋata äneŋi api yäpet.
- 12 Ude täŋira Saion pom terak päro itkaŋ ore-toret taŋi, gera mämä terak api täŋ itneŋ. Täŋkaŋ imaka imaka Yawe näkä ŋode buŋät yämäyän täyat unita oretoret u api täneŋ;
Ketem, wain umekät olip gakŋi, sipsip ba buli-makau u kudup näkä api yämet. Ude täŋ yämiŋira epäniken yänattä ume säkgämän wädänkaŋ gäripi nitek ärok täkaŋ ude api täneŋ. Täŋkaŋ täŋbute-bute wari nämo api täneŋ.
- 13 Täŋpakaŋ kadäni uken webe gubaŋitä kap teŋkaŋ oretoret api täneŋ. Täŋirä äma gubaŋi ba tägawani u imaka, udegän api täneŋ. Näkä konäm butewakini yäpmän kewenpän oretoret, bänep pidäm api pewa ahän yämineŋ.

...

Topmäk-topmäk mebäri kubä

- 31 * Yawetä ŋode yänkuk;
Kadäni kubä iwoyänkut. Kadäni uken ämawebe Is-rel äbotken nanik ba Juda äbotken nanik ukät topmäk-topmäk kodaki api pewa ahäneŋ.
- 32 Täŋpakaŋ topmäk-topmäk pewa ahänayän täkaŋ uwä biani ude nämo.
Biani uwä äbekiye oraniye Isip komeken nanik kerigän yepmänitpän yämagut yäpmän äburo ugän täŋkut.

* **31:31:** Mat 26:28; Mak 14:24; Luk 22:20; 1Ko 11:25; 2Ko 3:6

Ude täñkuro upänkañ topmäk-topmäk unitäño man käderi u nämo iwatkuñ. Näk äpi ude it yämiñkuropäñ näka bitnäñkuñ. Näk Yawetä man ude yäyat!

33 * Eruk, kämi Isrel ämawebekät topmäk-topmäk mebäri kubä ñode api täñpet; Man kädetna siwoñi u nadäk-nadäki-ken peñ yämiñpäñ bänepiken kehäromigän api kudän täwet.

Ude täñkañ näk Anutuni ude irira u ämawebenaye api itneñ.

34 * Täñpäkañ ämawebe kuduptagän, äpani ba ärowanitä Yawe näkño mebärina api nadäwä täreneño unita äma kubätä noriye äwäñiye ñode nämo api yäwetpäñ yäwoñäreneñ; Yawe täño mebärinita nadäwut.

Täñpäkañ ämawebe unitäño wakini peñ moreñpäñ mominita guñ takinik api täñpet yäk. Yawe näkä ude yänkehärom täyat.

33

Jeremaia 33:14-16

Devittä äbotken nanik intäjukun äma kubä api ahäwek

14 * Yawetä ñode yänkkuk;

Isrel ba Juda äbotta iron täñ yämikta yänkehäromtak man bian yänkuro unitäño bureni pewa ahäkta kadäni ahäwayäj täyak.

* **31:33:** Hib 8:8-12, 10:16

* **31:34:** Hib 8:8-12; Hib 10:17

* **33:14:** Jer 23:5-6

15 Kadäni uken näkä Devittä äbotken nanik äma siwoŋi kubä api pewa ahäwek, kärük kodaki imätpäŋ abäk täkaŋ ude. Täŋkaŋ äma unitä ämawebe kudän siwoŋi terak api yämagurek.

16 Täŋpäkaŋ unitäŋo kadäniken Juda äbottä säkgämän irirä Isrel ämawebe bänep kwini terak api itneŋ. Täŋkaŋ unitäŋo wäpi ŋode api yäwetneŋ; Yawe siwoŋi irit kuŋat-kuŋat täŋo mähemnin bureni-inik.

Anutu Täño Man
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Tuma-Irumu Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen na sampela Olpela Testamen long
long tokples Tuma-Irumu long Niugini

copyright © 1997, 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuma-Irumu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

914cbf46-f59a-54d1-b209-0f763534edb5